

Хроника

Савремена српска фолклористика 14 у „Ери културе“

Данијела Лекић

Четрнаести међународни скуп *Савремена српска фолклористика* одржан је у Ужицу 26. и 27. априла 2024. године у организацији Удружења фолклориста Србије, Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ и Педагошког факултета у Ужицу Универзитета у Крагујевцу, уз подршку Министарства културе и информисања Републике Србије, Града Ужица и Градског културног центра у Ужицу. Скуп је био део богатог програма „Ера културе“ Града Ужица, престонице културе Србије за 2024. годину, а Педагошки факултет у Ужицу Универзитета у Крагујевцу љубазни домаћин овог дводневног сусрета фолклориста. Учесници из Србије, али и Босне и Херцеговине, Бугарске, Кине, Републике Северне Македоније, Русије и Чешке излагали су реферате подељене у три тематске целине: „Извори фолклористичких истраживања: теренски, архивски, дигитални, алтернативни...“, „Фолклор ужичког краја“ и „Савремена фолклористика“. Програмски одбор окупио је стручњаке у области фолклористике из Словеније, Србије, Русије, Италије, Чешке, Босне и Херцеговине, Републике Северне Македоније и Бугарске.

Пленарно предавање Саше Кнежевића под насловом „Фолклорна орнаментика поезије Слободана Ристовића“ указало је на важност свести о фолклорним мотивима и темама које се налазе у непосредном окружењу уметника, јер је управо то предиво које они наизглед невидљивим нитима веома често уткају у дела, а када се једном уче, нуде један сасвим нов интерпретацијски кључ, како је у поезији овог песника родом из ужичког краја.

Питање проматрања, критичког односа, али и преиспитивања валидности извора као основе за истраживања у различитим областима фолклористике и њој сродних дисциплина суштински је важно за питање идентитета, историјског и будућег развоја саме фолклористике. Реферати који су излагани на ову тему донели су веома значајне увиде,

али и подстакли плодну дискусију која ће, без икакве сумње, бити настављена како у прилозима за зборник који ће бити штампан након самог скупа тако и надаље у академским фолклористичким круговима. Овом приликом учесници су могли чути излагања Александре Бјелић, Саве Дамјанова, Данке Лајић Михајловић, Јеленке Пандуревић, Данијеле Поповић Николић и Веселке Тончеве.

Различити аспекти фолклора карактеристичног за Ужице и ужички крај осветлили су и детаљније приказали у својим рефератима Данијела Василијевић и Жана Бојовић, Миломир Максимовић, Марина Младеновић Митровић, Александра Прокић, Јелена Тоскић, Драгана Цвијовић и Јована Шћеповић.

Стална тема скупова *Савремена српска фолклористика* је овога пута донела реферате у којима је евидентно компаративно интересовање за фолклористику на ширем европском и јужнословенском плану, о чему су говорили Миливој Бајшански, Ана Витанова-Рингачева, Ана Витанова-Рингачева и Катерина Панов-Кожаров, Данијела Лекић, Бојана Максимовић, Сузана Мицева, Јарослав Отченашек и Драган Цицварић. Ваља поменути да је омогућено да учесници излажу на скупу путем онлајн платформи, што је додатно обогатило програм рефератима у трима набројаним областима, а излагачи су били Данијела Васић, Весна Петреска, Анна Плотникова и Лидија Стојановић. Учесницима је тако омогућено да допринесу разноврсности тема, чему сведоче наслови њихових реферата, али и широки географски простор који су омеђили својим излагањима. Све сесије биле су праћене веома живом дискусијом, која се настављала на ходницима Факултета у паузама након сесија.

Први радни дан скупа затворен је концертом етно музике Народног оркестра ветерана КУД-а „Севојно“, сплетом игара из ужичког краја у изведби чланова првог ансамбла КУД-а „Севојно“ и песама ужичког краја и околине женске певачке групе КУД-а „Севојно“ и мушке певачке групе УЗННТ „Златибор–Чајетина“. По завршетку свих сесија, другог дана организована је посета првој хидроелектрани у Србији направљеној по Теслиним принципима полифазних струја или, како је Ужичани називају, хидроцентрали „под Градом“. Такође је предочен кратак историјски осврт на значај Старог града, који се извисује изнад Бетиње и савременог Ужица.

Важност фолклористике, као културног бјла и печата једног поднебља, народа, али и читавог човечанства потврђена је свим појединачним рефератима излагача из земље и иностранства, али и кровном идејом читавог скупа. Контекст у којем је он смештен доказује да мултидисциплинарна фолклористичка истраживања изузетно доприносе очувању народне баштине, освешћивању њене вредности и

значаја у широким светским оквирима, који су већ препознати у домену различитих подстицаја за очување нематеријалног културног наслеђа. Овакви скупови су неопходни како би се мисао и свест о важности сталног преиспитивања односа према грађи и јасног дефинисања улоге сакупљача, али и истраживача у области фолклористике непрекидно развијале и унапређивале.

Данијела Лекић / Danijela Lekić
Институт за књижевност и уметност, Београд
/ Institute for Literature and Art, Belgrade
E-mail: danijelamitrovic.16@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-3277-0435>

Примљено/Received: 10. 5. 2024.
Прихваћено/Accepted: 13. 5. 2024.